1869

Информационен бюлетин. Централна библиотека на БАН

Брой 1 (11), година II | ISSN 1312-9899 | София, януари 2008 г.

СУРВА, СУРВА
ВЕСЕЛА ГОДИНА!

Златен клас на нива,
червена ябълка в
градина,
жълт мамул на леса,
голям грозд на лоза,
пълна къща с деца,
пълни обори със
стока,
пълна кесия с пари!

Живо-здраво,
догодина,
догодина, до Амина!

Пожелаваме на колегите и на всички приятели на Централната библиотека на БАН здраве и празнично настроение! Нека Новата 2008 г. да бъде мирна и честита, да донесе благополучие и творчески успехи!

Редакционната колегия

Съдържание

1. Годишна работна среща на библиотечните специалисти от мрежата на Българската академия на науките - ст.н.с. д-р Мария Аргирова - Герасимова. 3
2. Програма на Министерството на културата за българските библиотеки — Юлиана Николова..... 4
3. 180 г. от рождението на Петко Рачев Славейков — почетен член на Българското книжовно дружество 6
4. Национална конференция във В.Търново в чест на юбилея - на тема "Библиотеки — четене — комуникации" 6
5. П.Р.Славейков — пръв български преводач на творчеството на Александър Пушкин — доклад (със съкращения) на ст.н.с. д-р Цветана Стайкова пред конференцията..... 7
6. Предстоящи годишнини на членове на Българската академия на науките (1869-2008) — Емилия Момчилова..... 11
7. Книги от Академичното издателство "Проф. Марин Дринов", постъпили във фонда на Централната библиотека на БАН — Евгения Станчева..... 16
8. Нови постъпления във фонда на Централната библиотека на БАН — Евгения Станчева 18
9. Предстоящи изложби в Централната сграда на Българската академия на науките — Лидия Чолпанова 26
10.1. Празнична страница — подготвила Евгения Станчева 27
10.2. Празнична страница — чуждестранни рецепти, представени от Мадлена Кискинова..... 31
11. Страница за хумор — подготвил Ангел Петров 33

Редакционна колегия: ст.н.с. д-р Цветана Стайкова /отг. ред./, Евгения Станчева и Мария Ефремова
Фотоматериали: Мария Ефремова и Марио Стайков
Предпечатна подготовка: Мария Ефремова
Графичен дизайнер: Марио Стайков

Адрес за кореспонденция
гр. София 1040
ул. "15-ти ноември" №1
тел: 989 84 46/ вътр. 379, 254
http://www.cl.bas.bg
E-mail: webmaster@cl.bas.bg, jeny@cl.bas.bg

ГОДИШНА РАБОТНА СРЕЩА НА БИБЛИОТЕЧНИТЕ СПЕЦИАЛИСТИ ОТ МРЕЖАТА НА БЪЛГАРСКАТА АКАДЕМИЯ НА НАУКИТЕ

ст. н. с. д-р Мария Аргирова-Герасимова E-mail exch4@cl.bas.bg

На 4 декември 2007 г. Централната библиотека на БАН /ЦБ на БАН/ проведе Годишна работа среща на библиотечните работници от специалните библиотеки на постоянните научни звена на Българската академия на науките /СБ на ПНЗ на БАН/. Срещата се организира по инициатива на Комисия "Библиотечни фондове" в ЦБ и със активното съдействие на отдели "Комплектуване и каталогизация на книги и други непериодични издания", "Комплектуване и каталогизация на периодични издания", "Обслужване и фондове" и на сектор "Специални библиотеки на ПНЗ". Присъстваха 40 библиотечни специалисти от академичната библиотечна мрежа, които получиха папки с материали, образци и указания. Срещата се откри и беше ръководена от Събина Анева - Зам. директор на Централната библиотека. Тематичната насоченост на мероприятието се съсредоточи основно върху три области, свързани с методическата и консултантска дейност на ЦБ, която управлява мрежата от 48 библиотеки при ПНЗ на БАН.

Ст. н. с. д-р Мария Аргирова-Герасимова представи методичното указание "Отчисляване на библиотечни документи от фондовете на специалните библиотеки на Българската академия на науките". Тя подчерта нарастващата тенденция за разгръщане на процесите за отчисляване на книги и периодични издания, свързана с остаряване на литературата по съдържание, с освобождаване от непрофилни издания, с процесите на инвентаризация и не на последно място с ретроконверсията на библиотечните документи, която изисква представяне в електронните каталози на информативни и профилни заглавия. Тя подробно се спря на нормативната уредба, на технологичната последователност на процесите, на изискванията към библиотекарите от СБ при представяне на необходимата документация в ЦБ вкл. и за остойностяване на библиотечните документи.

Юлиана Николова - ръководител на отдел "Комплектуване и каталогизация на книги и други непериодични издания", изложи в детайли методичното указание "Технология за предаване на библиотечни документи от СБ на ПНЗ за регистрация и каталогизация в ЦБ на БАН", чиято основна цел е да се реализира по-добра координация между ЦБ и СБ на ПНЗ, да се избегне постъпването на непрофилни и излишно многоекземплярни документи и неоправданото нарастване на библиотечния фонд. Тя акцентира върху изискването към библиотекарите своевременно да предават в Централната библиотека списанията, получавани като личен абонамент, за каталогизация и представяне в електронния каталог. Ю. Николова информира за успешното изпълнение от страна на ЦБ на проекта на Министерството на културата "Българските библиотеки - съвременни центрове за четене и информираност". Комплектувани са 455 заглавия в 668 тома на стойност 10 443 лв. за библиотеките към ПНЗ в областта на хуманитарните и обществените науки.

Анелия Иванова - ръководител на отдел "Обслужване и фондове", уведоми библиотекарите за условията, за технологията на извършване на поръчките и за хода на изпълнение на поръчаните заглавия по линия на международното междубиблиотечно заемане на библиотечни документи. Тя препоръча библиотекарите да осъществяват текущ контрол за заплащане от читателя на предоставените им услуги.

Събина Анева - Зам. директор на ЦБ в своето заключително изказване съобщи за хода и успешното завършване на процедурата за абониране на периодични издания за 2007 г. от САЩ, Канада, Япония, Западна Европа и др. и изчерпателно разясни причината за забавянето му. Тя посочи пътища за получаване на достъп до пълнотекстови бази данни и за отговорностите и задълженията на библиотекаря.

Подробно се спря на бъдещите насоки за развитие на академичните библиотеки и етапите за полагане на основите на дигитална библиотека в Централната библиотека. Началото се поставя с изпълнение на проекта за представяне в електронния каталог и за дигитализация

на периодичните издания, публикувани в периода 1844-1944 г., както и на старопечатните книги, издадени от 1806 г. до 1878 г., съхранявани във фондовете на Централната библиотека. Тя подчерта, че това е верният път за опазване на културно-историческото наследство и за осигуряване на неограничен достъп до тях на всички потребители на библиотеките на БАН.

С. Анева съобщи и за предстоящото обучение на поредната група от библиотекари от СБ за ретроконверсия на книги от техните библиотеки, чрез което се реализира дългосрочната програма на ЦБ за въвеждане на всички библиотечни документи в интегрираната автоматизирана библиотечна система **ALEPH500.**

Библиотекарите от СБ на ПНЗ зададоха редица въпроси, свързани с отчисляването на библиотечни документи, с навременното предоставяне на т. н. личен абонамент в Централната библиотека, с представянето на годишните отчети. След проведената дискусия и получените отговори те изразиха своето задоволство от така организираната и осъществена Годишна среща и изказаха пожелания такива срещи да са по-чести, а не само веднъж в годината предвид динамично променящата се среда и високите изисквания на учените и специалистите от БАН за актуално и стойностно информационно осигуряване.

ПРОГРАМА НА МИНИСТЕРСТВОТО НА КУЛТУРАТА ЗА БЪЛГАРСКИТЕ БИБЛИОТЕКИ

Юлиана Николова, E-mail: acquisition@cl.bas.bg

Министерство на културата. Програма "Българските библиотеки — съвременни центрове за четене и информираност" 2007 — това е стикерът, с който са обозначени българските издания в областта на хуманитарните и обществените науки, закупени от Централната библиотека на БАН по проект на Министерството на културата за всички библиотеки в страната.

При разработването на проекта **в частта му за ЦБ на БАН бе съставен списък с над** 430 загавия в посочените области въз основа на заявените заглавия от библиотеките при постоянните научни звена, а именно при Археологическия институт с музей, Института по балканистика, Института по български език, НИЦ Българска енциклопедия, Етнографския институт с музей, Института за изкуствознание и секция по музикознание, Института по история, Института за литература, Центъра по наукознание и история на науката, Института за правни науки, Института по психология, Института по социология, Института по тракология, Института за философски изследвания и Института за фолклор.

В резултат от изпълнението на проекта в Централната библиотека на БАН бяха закупени и обработени 455 заглавия в 668 тома на обща стойност 10 443 лв., включващи издания от български и чужди автори - монографии, сборници, справочници, речници и енциклопедии. По-голямата част от тях са нови заглавия за фондовете на академичните библиотеки, с висока научна стойност и съвременна интерпретация на фактите.

По-долу представяме факсимилета на заглавните страници на малка част от книгите, а в следващите броеве на Информационния бюлетин ще бъдат включени заглавията на всички закупените по проекта книги, за да бъдат информирани нашите партньори и потребители за новите постъпления на Централната библиотека и библиотечната мрежа на БАН.

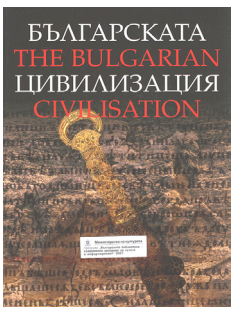

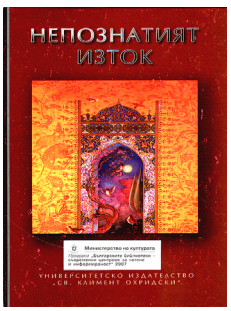

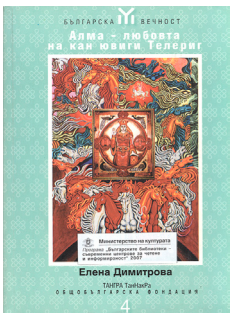

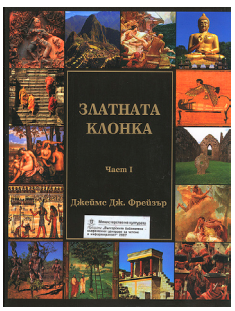

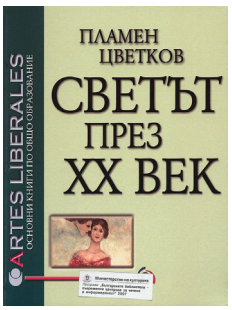

180 Г. ОТ РОЖДЕНИЕТО НА ПЕТКО РАЧЕВ СЛАВЕЙКОВ – ПОЧЕТЕН ЧЛЕН НА БЪЛГАРСКОТО КНИЖОВНО ДРУЖЕСТВО

ПЕТКО РАЧЕВ СЛАВЕЙКОВ (17.XI.1827 – 1.VII.1895), поет, публицист, фолклорист, обществен деец, почетен член на Българското книжовно дружество.

Роден в Търново. Учи в килийното училище в Трявна и Търново и при Ем. Васкидович и Хр. Павлович в Свищов (1842).

Дописен член на БКД (1875). Почетен член на БКД (1884).

Учител в Търново, Плевен, Враца, Берковица, Севлиево и Ловеч (1843 – 1863). Деен участник в църковната борба в Цариград. Редактор на в."Гайда", "Македония", "Остен" и др.

Учител в Одрин (1874) и в Стара Загора (1875 – 1877).

След Освобождението участва активно в обществения и политическия живот на страната. Депутат в Учредителното народно събрание (1879). Народен представител в I, и II Велико народно събрание (1879, 1881) и в I, II и IV Обикновено народно събрание (1879, 1880 – 1881, 1884 – 1886). Министър на народното просвещение (1880 – 1881). Министър на вътрешните работи (1884 – 1885). Помощник-княжески комисар на Пловдивска област (1885 – 1886).

Един от основоположниците на новата българска литература. Разработва различни литературни жанрове: стихове, басни, сатири, детски пиеси, мемоари, драматични творби и др. Лириката му, обогатена с нови теми из народния живот и с граждански мотиви, е проникната от висок граждански патос, от исторически оптимизъм, от вълнуващо родолюбие и остра критика на тогавашните социални недъзи. Зопочнал със сантиментално-романтични настроения, в творческото си развитие като поет-гражданин достига върховете на реалистичната литература. Има заслуги и за оформяването на българския книжовен език въз основа на народните говори.

(100 години Българска академия на науките 1869-1969. Т.1.
Академици и членове-кореспонденти. София, БАН, 1969, с.634).

НАЦИОНАЛНА КОНФЕРЕНЦИЯ ВЪВ В.ТЪРНОВО НА ТЕМА "БИБЛИОТЕКИ – ЧЕТЕНЕ – КОМУНИКАЦИИ"

Народна библиотека "Петко Р. Славейков" – гр. В.Търново и Великотърновския унивеситет "Св. св.Кирил и Методий" – катедра "Библиотекознание и масови комуникации" проведоха на 15-16 ноември 2007 г. в гр. В.Търново VI Национална научна конференция "Библиотеки – четене – комуникации", посветена на 180 г. от рождението на Петко Р. Славейков. Значителна част от докладите, представени на конференцията, бяха посветени на личността и делото на Славейков, а останалите третираха важни въпроси на библиотечната и библиографската теория и практика. Предстои издаването на сборник с докладите от конференцията.

Централната библиотека на БАН беше представена от ст.н.с. д-р Цветана Стайкова, чийто доклад който поместваме по-долу със съкращения, беше посветен на П.Р.Славейков като преводач на А.С.Пушкин, ст.н.с. д-р Мария Герасимова с доклад на тема "Руската класическа литература от XIX в. във фондовете на Българската академия на науките" и н.с. Даниела Атанасова с доклад на тема "Електронен архив на художествената сбирка в Софийския исторически музей – ОП "Стара София".

П.Р.СЛАВЕЙКОВ – ПРЪВ БЪЛГАРСКИ ПРЕВОДАЧ НА ТВОРЧЕСТВОТО НА АЛЕКСАНДЪР ПУШКИН

Ст.н.с. д-р Цветана Стайкова, E-mail staykova.tz@cl.bas.bg

По думите на В.Г.Белински "А.С.Пушкин принадлежи към вечно живите и движещи се явления, които не се спират в точката, където ги е заварила смъртта, а продължават да се развиват в съзнанието на обществото. Всяка епоха произнася за тях своята оценка и колкото и вярно да ги е разбрала, винаги остава и за следващата епоха да каже нещо ново и по-вярно" [1, с.555].

А.С.Пушкин е родоначалник на руската класическа литература и руския национален език, велик поет и прозаик, драматург, критик и публицист, велик мислител. По широтата на своите възгледи и пророчески прозрения той се нарежда между най-значителните представители на европейската художествена мисъл.

Влиянието на А.С.Пушкин върху развитието на българската литература е обект на многобройни изследвания на български автори през един период от век и половина – името на поета се среща за първи път на страниците на българско издание през 1848 г. Актуално и пророчески звучат думите на големия български поет Пенчо Славейков: "А истинско влияние от художник на художници е възможно само тогава, когато онези, върху които благодатта на влиянието ще се излее, би били способни да проникнат в духа и се вдъхновят от идеала на своя учител" /8, с.572/.

През периода от 50-те до 70-те години на XIX в. Пушкин привлича вниманието на нашите поети, у които най-жив и траен е интересът към произведенията му, свързани с актуалните въпроси на времето - за същността на изкуството и ролята на поезията в живота на обществото, за свободата на художественото слово.

П.Р.Славейков се запознава с Пушкиновите творби благодарение на христоматията на Галахов [6] и възприема руския поет като съратник по призвание, който му помага да намери верния път към създаване на национална литература. Тази близост Славейков трогателно е изразил в запазена част от стихотворение, озаглавено "Пушкину":

Не бе ми брат,
По муза беше ми познат,
Но мил ми бе от брат по-много...

Това стихотворение, което не е запазено между ръкописите на поета, Пенчо Славейков отнася към 1854 [8, с. 565].

Първият превод на Пушкинова творба принадлежи също на П.Р.Славейков. Това е стихотврението "Если жизнь тебя обманет", преведено под заглавие "Измама", 1850 [2, с. 15]. Славейков побългарява и помества в "Смесна китка" /1852/ други Пушкинови стихотворения - "Не пой, красавица, при мне" и "Погасло дневное светило", преведени съответно под заглавия "Канарче" и "Стара планина" [10]. По думите на известния изследовател на рецепцията на Пушкиновото творчество у нас проф. В.Велчев, "и двете стихотворения нашият поет транспонира в друга емоционална гама. Не само пренася лирическите герои на оригинала в българска обстановка, но влага в тях и патриотични чувства" [2, с. 15].

Липсата на представа за авторство и авторско право през епохата на Възраждането и възприемането на чуждото художествено произведение едва ли не като фолклорна творба довежда до това, че някои от преводите на Пушкинови произведения са променени дотолкова, че тяхната принадлежност към творчеството му се установява твърде късно чрез научни съпоставки на оригинала с превода. Особено голяма заслуга за това има Боян Пенев, който пръв посочва редица творби на П.Р.Славейков, преработка от руската поезия.

Като приспособява ранните си преводи на Пушкинови творби предимно към личните си преживявания, а по-късните – към гражданските си позиции на патриот и просветител, П.Р.Славейков прибягва към преводната адаптация. Това именно проличава в първите му побългарени стихотворения

“Не пой, красавица, при мне” и “Погасло дневное светило” - и двете принадлежащи към ранната романтична лирика на Пушкин. И двете, написани от руския поет по време на заточението му на юг, отразяват неговата болка от принудителната раздяла с любимата девойка. Чрез тези преводи Петко Славейков изразява сходни до Пушкин преживявания, но породени от собствените му тъжни спомени. При превода на “Не пой, красавица, при мне” се променя и образът на самата любима. От красива грузинска девойка тя се превръща в българска “мила мома” и за нея му напомня не вълнуващия й глас, а чуруликането на въведения от Славейков образ на затвореното в кафез канарче, откъдето е и заглавието на творческата адаптация. А при превода на стихотворението “Погасло дневное светило” той сменя поетичната обстановка на цялата творба, свързвайки я с българския национален пейзаж. Мрачният океан от Пушкиновото стихотворение се превръща в Стара планина, дала и заглавието на самата творческа преработка:

Погасло дневное светило,	Изгрея нощната ламбада,
Над море синее вечерный пал туман	Сребри дълбоките долчини светлина,
Шуми, шуми, послушное ветрило,	Повей, повей, вечерняя прохлада,
Волнуйся подо мной, угрюмый океан.	Белей се ти пред мене, Стара планина.

Откъсвайки се, обаче, от Пушкин в пейзажния фон на творбата и в образа на любимата, П.Р.Славейков се придържа към общата емоционална тоналност на оригинала, като пресъздава доминиращото в него елегично настроение и възпроизвежда ритмичното звучене на стиха.

Елементи на творческа адаптация се наблюдават и при превода на Пушкиновата епиграма “Совет”, която Славейков озаглавява с оглед на жанра й “Епиграма” /1865/ [11]. Той насочва сатиричното й острие към българските вестникари, зли и невежествени критици на творчеството му, с които се е сблъсквал в своята журналистична и творческа дейност. Ето защо той променя и тяхната характеристика, превръщайки ги от досадни конски мухи, с които Пушкин ги сравнява, в злобно жилещи стършели.

Въпреки че следва отблизо оригинала, преводът на Славейков се характеризира с някои акценти и нюанси, които са непосредствен израз на настроенията му във връзка с борбата, която води срещу политическите си противници. Макар и да не е на равнището на оригинала, Славейковият превод на епиграмата “Совет” има свой облик, свои идейни и художествени качества. Този превод не остава без значение и за творческото развитие на българския поет. Когато с течение на времето още по-добре се запознава с епиграмите на Пушкин, той самият започва да пише оригинални епиграми с огромна разобличителна сила. В тях се чувства Пушкиновото влияние и стил.

Към 1872 г. се отнася направеният от Славейков превод на малкото лирично стихотворение на Пушкин “Если жизнь тебя обманет”, което той пише през 1825 г. Това стихотворение е съзвучно на ония състояния, в които Славейков – вече активен обществен деец – е изпадал понякога. За тези състояние – на униние, разочарование и отчаяние свидетелстват и редица други негови творби. Но дълбоко вярващ в силите на народа, в преходността на отрицателните му прояви, в по-добрите дни, които носи бъдещето, Славейков винаги е намирал сили да излезе от обзелите го тъжни чувства, да ги надмогне, да се включи още по-активно в обществените борби, да даде израз на своя жизнен оптимизъм:

Если жизнь тебя обманет,	Ако измама те сполети,
Не печался, не сердись!	Не се сърди и не скърби,
В ден уныния смирись;	А верувай, че ще настане
День веселья, верь, настанет.	Пак скоро ден на веселби.
Сердце в будущем живет;	Сърцето в бъднето живее,
Настоящее уныло:	Сегашното е на скръбта;
Все мгновенно, все пройдет;	Минава всичко, а що мине,
Что пройдет, то будет мило.	То най е мило на света.

През 1882 г. П.Р.Славейков превежда още 2 стихотворения на Пушкин – “Я пережил свои желанья…” и “Брожу ли я вдоль улиц шумных…”, съответно под заглавия “От жалбите си аз отвик-

нах…” и “Станси”. Изборът на първото от тези две стихотворения отново е продиктуван от тъжните настроения, които често навестяват Славейков през неговия нелек живот. Затова той дълбоко се вживява в Пушкиновата творба и вярно предава елегичните тонове, с които е наситена.

Я пережил свои желанья, Я разлюбил свои мечты; Остались мне одни страданья, Плоды сердечной пустоты.	От жалбите си аз отвикнах, Обречен на немил живот И само скърбите обикнах - На пустота сърдечен плод.

В този свой превод Славейков успешно предава на нашия език художествените особености на оригинала, обусловени от идейно-емоционалното съдържание. Със същия успех той се справя и с другия превод – на Пушкиновата творба “Брожу ли я вдоль улиц шумных…”:

Брожу ли я вдоль улиц шумных, Вхожу ли во многолюдный храм, Сижу ли меж юношей безумных, Я предаюсь моим мечнам.	Лутам ли се по улици шумни Или вляза в многолюден храм, Седна ли при юноши безумни, На мечти аз се вдавам там.

Характерен за отношението на П.Р.Славейков към Пушкиновата гражданска лирика е преводът на стихотворението “Поэт и толпа”, озаглавен “Поет и сган” /1873/ [12]. В него Пушкин дава израз на разбирането си за ролята на поета, който воюва за свободата на творчеството против ограниченията, продиктувани от поведението на тълпата. Славейков в известна степен променя и това стихотворение, като трансформира текста в посока на убеждението си за връзката на изкуството с живота, за ролята му в общественото битие. Стихотворението отразява конфликта на духовно извисената творческа личност с чуждата му невежа тълпа. То също се свързва с борбата на възрожденската ни интелигенция за национална просвета, с което именно допада на Славейков, и той отново го адаптира към тогавашния български бит. Изхождайки от характера на българската действителност тогава, той променя и характера на самия конфликт. В неговата адаптация тълпата се оказва много по-безцеремонна и агресивна по отношение на поета, като се старае да го принизи до собственото си равнище и, подлагайки го на злобни нападки, си служи с много по-груб в сравнение с оригинала език.

Според тълкуването на Симеон Русакиев значението на Пушкиновото стихотворение “Поэт и толпа” за Славейков не се изчерпва само с направения от него превод. Това произведение, което е направило силно впечатление на нашия поет, със своето идейно съдържание и лирично звучене определя до голяма степен характера на двете граждански елегии “Не пей ми се” и “Жестокостта ми се сломи”.

П.Р.Славейков, който е основоположник на нашата детска поезия, спира вниманието си и върху една друга творба на Пушкин – малък откъс от поемата “Цигани”, публикуван под заглавие “Птичка”- звученето на руски е:

Птичка божия не знает Ни заботы, ни труда; Хлопотливо не свивает Долговечного гнезда; В долгу ночь на ветке дремлет Солнце красное взойдет: Птичка гласу Бога внемлет Встрепенется и поет.	Птичка божия не знае Труд, ни грижи, ни мълви, Холомно се не старае Трайно гнездо да си вий. В дълга нощ на клонче дреме, Ясно слънце дор изгрей; Божий глас дочува с време, Трепва, стане и запей.

Не случайно Славейков спира вниманието си върху тази Пушкинова творба – той я превежда и помества в детска читанка, искайки да запознае и подрастващите поколения у нас с великия Пушкин, да възпитава с неговото творчество. Със същата цел превежда и Пушкиновата творба “Сказка о рыбаке и рыбке“, като променя заглавието й – “Дядо, баба и златната рибка” и прави превода й в духа на народната песен.

Интересът на нашия поет към творчеството на своя гениален учител не се изчерпва само със стиховете, които превежда или побългарява; за този интерес свидетелстват и редица преводи на произведения, които не са публикувани вероятно поради необходимостта от стилова обработка, която той е предвиждал да направи. Такива са стихотворенията "Вольность", "Сибир", "Певец", "Казак" и др. "Зимний вечер" е последната творба, която Славейков превежда от своя "мил брат" А.С.Пушкин, преводът на която също в значителна степен се отдалечава от от поетическата прелест на първообраза. Вероятно е предстояла стилова и смислова дообработка на творбата, както и на останалите, непубликувани преводи.

От направения преглед на преводите и адаптациите на Петко Р.Славейков на творби на Александър Пушкин може да се направи констатацията, че през целия си творчески път той е бил в непосредствена близост до своя учител и събрат. Интересът му към Пушкин остава жив и действен през цялата му зряла творческа дейност. "Светлият жизнеутвърждаващ мироглед на Пушкин, неговият демократизъм и реализъм привличат вниманието на Славейков с непресекаема сила. Разбира се, освен от демократична идейност, от реализма на Пушкин Славейков се учи и от неговото неповторимо художествено майсторство" [7, с.88].

Пушкин вдъхва на Славейков любов към живота, към свободата, към човека; благодарение на Пушкин той си изяснява въпроса за призванието на твореца, за ролята му в обществения живот. Чрез поезията на Пушкин Славейков оформя в най-висока степен естетическите си възгледи, художествения си усет. А българската литература се обогатява с преводи на творбите на най-великия руски поет.

ЦИТИРАНА ЛИТЕРАТУРА

1.БЕЛИНСКИЙ, В.Г. Русская литература в 1841 году. // Белинский, В.Г. Полное собрание сочинений. Т.5. Москва, АН СССР, 1954, с.521-588.
2. ВЕЛЧЕВ, Велчо. Пушкин в България. // Алексадър Сергеевич Пушкин 1799-1837. Библиография по случайй 175 г. от рождението на великия руски поет. Ред. В.Велчев. София, Нар. библ. Кирил и Методий, 1974, 9-39.
3. ВЕЛЧЕВ, Петър. За някои особености при превода на поезия от руски на български (критичен анализ). // Литературната критика за българските преводи на творби на А.С.Пушкин. Състав. Ивайло Петров и Любен Любенов. София, Акад. изд. Проф. Марин Дринов, 2006, 340-359.
4. ДИНЕКОВ, Петър. Пушкин в България. // Септември, 1949, № 9, 105-118.
5. МЕТЕВА, Евдокия. Пушкин и българската възрожденска интелигенция. // А.С.Пушкин и българската култура. Юбилеен сборник. Състав. Петко Троев. София, ТИЛИА; Акад. изд. Проф. М.Дринов, 1999, 55-80.
6. ПОЛНАЯ русская христоматия. Состав. А.Галахов. 3.изд. доп. примечаниями. Поэзия. Москва, 1846. 417 с.
7. РУСАКИЕВ, Симеон. П.Р.Славейков и Пушкин. // П.Р.Славейков и руската литература. София, БАН, 1956, 51-88.
8. СЛАВЕЙКОВ, П.П. Пушкин в България. // Мисъл, 9, 1899, N 6, 563-572.
9. ТРОЕВ, Петко. Александър Сергеевич Пушкин в българското културно пространство. // Стайкова, Цветана. А.С.Пушкин в България. Научна библиография 1848-1998. София, Акад.изд. Проф. М.Дринов, 1999, 5-15.

А.С.Пушкин
10. "Не пой, красавица, при мне..." К а н а р ч е; "Погасло дневное светило..." С т а р а п л а н и н а [Прераб. П.Р.Славейков]. // Смесна китка или годишно периодическо списание (Букурещ), 1, 1852, с.134, 143.
11. Совет. Е п и г р а м а ("Когато комари и стършени…") /според Пушкин/. [Прераб. П.Р.Славейков]. // Гайда (Цариград), 2, № 13, 1 ян.1865, с.104.
12. Поэт и толпа. П о е т и с г а н. (По Пушкин). Прев. П.Р.Славейков. // Читалище (Цариград), 3, 1873, N 10, 961-962.
13. Сказка о рыбаке и рыбке. Е д н а п р и к а з к а. Прев. и [прераб.] П.Р.Славейков // Наука (Пловдив), 1, 1882, № 11/12, 917-923.
14. "Брожу ли я вдоль улиц шумных…" С т а н с и. // Мисъл, 9, 1899, № 5, 481-487.
15. "Если жизнь тебя обманет…" А к о и з м а м а; Цыганы. П т и ч к а [откъс]; "Я пережил свои желанья…" "О т ж а л б и т е с и а з о т в и к н а х…" Прев. П.Р.Славейков. // Славейков, П.Р. Избрани съчинения. Кн.1. София, 1901, с.101, 173, 178.

ПРЕДСТОЯЩИ ГОДИШНИНИ НА ЧЛЕНОВЕ НА БАН (1869–2008)

Емилия Момчилова, E-mail: emimom@cl.bas.bg

януари
190 г. от рождението на ИВАН АНДРЕЕВ БОГОРОВ (01.1818–20.10.1892), публицист, книжовник, езиковед.
Почетен член (1884).

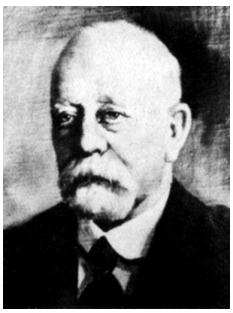

1 януари
145 г. от рождението на ЛЮБОМИР ГЕОРГИЕВ МИЛЕТИЧ (01.01.1863–01.06.1937), езиковед, етнограф, историк на българската култура и книжнина, общественик.
Действителен член (1898). Подпредседател (1911–1926) и председател на БАН (1924–1926 и.д.; 1926–1937).

2 януари
175 г. от рождението на ТОДОР НИКОЛАЕВИЧ МИНКОВ (02.01.1833–15.03.1906), просветен и обществен деец.
Дописен член (преди 1876).

2 януари
125 г. от рождението на ИВАН ЦЕНОВ АНГЕЛОВ (02.01.1883–19.09.1967), математик.
Действителен член (1929).

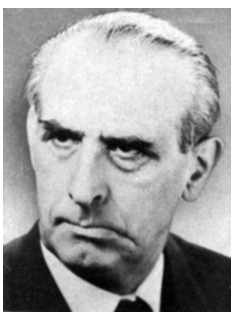

3 януари
35 г. от смъртта на СТЕФАН КУМАНОВ СТОЯНОВ (27.11.1902–03.01.1973), животновъд.
Академик (1971).

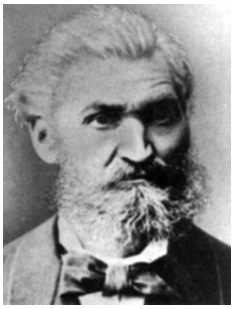

4 януари
170 г. от рождението на ПАВЕЛ ЦАНЕВ КАЛЯНДЖИ (04.01.1838–15.08.1890), книжовник и общественик.
Дописен член (1871).

6 януари
110 г. от рождението на ЙОРДАН ДИМИТРОВ МИЛКОВСКИ (06.01.1898–22.07.1981), растениевъд.
Член-кореспондент (1961).

6 януари
65 г. от рождението на ГЕНЧО СВЕТОСЛАВОВ СКОРДЕВ (06.01.1943), математик.
Член-кореспондент (1989).

6 януари
105 г. от рождението на АСЕН ИВАНОВ ХАДЖИОЛОВ (06.01.1903–01.07.1994), хистолог, ембриолог.
Академик (1952). Научен секретар (от 1955 главен научен секретар) на БАН (1953–1956).

7 януари
20 г. от смъртта на ВЕНКО МИЛАНОВ МАРКОВСКИ (05.03.1915–07.01.1988), поет.
Академик (1979).

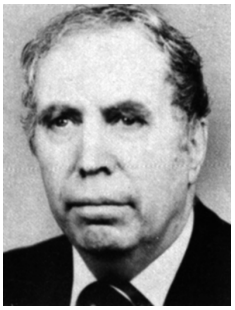

7 януари
85 г. от рождението на ГЕРАСИМ ГЕОРГИЕВ МИТРОВ (07.01.1923–30.01.1987), лекар-онколог.
Член-кореспондент (1977).

7 януари
155 г. от рождението на ИВАН ПЕТРОВ САЛАБАШЕВ (07.01.1853–14.06.1924), математик, финансов, обществено-политически и държавен деец, дипломат.
Редовен член (1884).

10 януари
90 г. от смъртта на КОНСТАНТИН ЙОСИФ ИРЕЧЕК (12.07.1854–10.01.1918), историк, славист и българист, библиограф, общественик.
Член на Привременния управителен комитет на БКД (1882–1884). Почетен член (1898).

11 януари
75 г. от смъртта и 150 г. от рождението на ОСВАЛД БАЛЦЕР (23.01.1858–11.01.1933), полски историк, юрист.
Чуждестранен член (1924).

11 януари
65 г. от смъртта на ГЕОРГИ ДИМИТРОВ ШИШКОВ (10.09.1865–11.01.1943), зоолог, хидробиолог.
Дописен член (1921).

12 януари
145 г. от рождението на БЕНЬО СТЕФАНОВ ЦОНЕВ (12.01.1863–05.10.1926), езиковед, палеограф и библиограф.
Действителен член (1900).

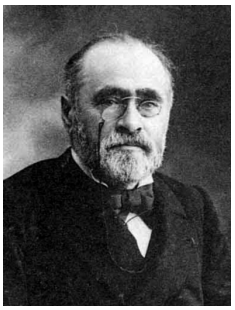

15 януари
165 г. от рождението и 85 г. от смъртта на ЛУИ ЛЕЖЕ (15.01.1843–30.04.1923), френски езиковед-славист, историк, общественик и публицист.
Чуждестранен член (1884).

15 януари
70 г. от смъртта на ТОМИСЛАВ МАРЕТИЧ (13.12.1854–15.01.1938), хърватски езиковед-славист.
Чуждестранен член (1926).

20 януари
155 г. от рождението на СТЕФАН САВОВ БОБЧЕВ (20.01.1853–08.09.1940), юрист, славяновед, общественик, дипломат, публицист и библиограф.
Редовен член (1884).

20 януари
95 г. от рождението на ВЛАДИМИР АЛЕКСЕЕВИЧ КИРИЛИН (20.01.1913–29.01.1999), руски енергетик – топлофизика.
Чуждестранен член (1969).

21 януари
80 г. от рождението на ЯНОШ КОРНАЙ (21.01.1928), унгарски икономист.
Чуждестранен член (2006).

23 януари
150 г. от рождението и 75 г. от смъртта на ОСВАЛД БАЛЦЕР (23.01.1858–11.01.1933), полски историк, юрист.
Чуждестранен член (1924).

24 януари
95 г. от рождението на ГЕОРГИ ЙОРДАНОВ БРАНКОВ (24.01.1913–02.10.1997), строителен инженер, общественик.
Академик (1974). Главен научен секретар (1968–1973) и заместник-председател на БАН (1973–1982).

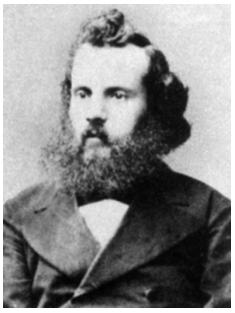

24 януари
105 г. от смъртта и 165 г. от рождението на ПЕТКО СТОЙЧЕВ КАРАВЕЛОВ (24.03.1843–24.01.1903), обществено-политически деец и държавник.
Действителен член (1884).

27 януари
125 г. от рождението на ДИМИТЪР ИВАНОВ МИШАЙКОВ (27.01.1883–02.11.1945), икономист и статистик, държавен и обществен деец.
Редовен член (1941).

27 януари
10 г. от смъртта на НИКОЛА ИЛИЕВ ТОМОВ (14.06.1927–27.01.1998), агроном-селекционер. Академик (1995).

30 януари
115 г. от рождението и 30 г. от смъртта на БОХУСЛАВ ХАВРАНЕК (30.01.1893–02.03.1978), чешки езиковед-славист. Чуждестранен член (1958).

30 януари
70 г. от рождението на СТЕФАН ХРИСТОВ ХРИСТОВ (03.01.1938), машинен инженер, специалист по материалознание и технология на машиностроителните материали. Член-кореспондент (2004).

КНИГИ ОТ АКАДЕМИЧНОТО ИЗДАТЕЛСТВО "ПРОФ. МАРИН ДРИНОВ", ПОСТЪПИЛИ ВЪВ ФОНДА НА ЦЕНТРАЛНАТА БИБЛИОТЕКА НА БАН

Евгения Станчева, E-mail: jeny@cl.bas.bg

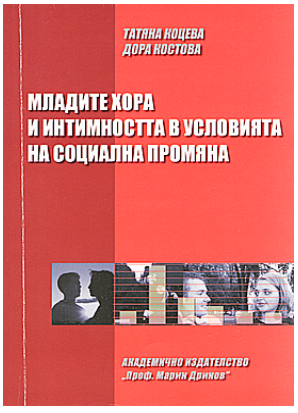

КОЦЕВА, Татяна Иванова. Младите хора и интимността в условията на социална промяна / Татяна Иванова Коцева, Дора Георгиева Костова. – София : Акад. изд. проф. Марин Дринов, 2007. – 164 с. : фиг. ; табл. ; Резюме на англ. ез. с. 162-163 ; Бележки под линия
ISBN 9789543221721
System number [000088734]
Анализирани са данни от международно сравнително изследване върху темата за интимните отношения сред младите хора, проведено и с извадка от български студенти.

ПУБЛИЧНИТЕ дружества и развитието на фондовата борса в България : Противоречиви траектории на българския корпоративен модел / Веселин Минчев и др. – София : Акад. изд. проф. Марин Дринов, 2007. – 180 с. : табл. ; фиг. ; сх. ; Резюме на англ. ез. с. [179] ; Библиогр. след всяка тема
ISBN 9789543221873
System number [000088738]
Цел на изследването е въз основа на съвременните теории и подходи за фирмата и моделите на корпоративно управление да бъдат очертани противоречивите треактории в модела на управление на публичните дружества в България.

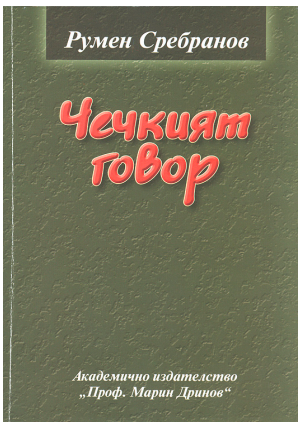

СРЕБРАНОВ, Румен Илиев. Чечкият говор / Румен Илиев Сребранов. – София : Акад. изд. проф. Марин Дринов, 2007. – 336 с. : Резюме на англ. ез. с. 332-334 ; Библиогр. с. 311-331
ISBN 9789543222308
System number [000090575]
Книгата е първо системно изследване на чечкия говор, което акцентира върху особеностите на говора на всяко ниво на лингвистичен анализ. Те са разгледани в съпоставка с техни аналози от цялото българско и славянско землище. Изследването е важно, тъкй като носителите на говора са мюсюлмани, чийто произход е обект на спекулации от различен характер (предимно политически, религиозен и народопсихологически) и се подлага на съмнение тяхната българска етническа принадлежност.

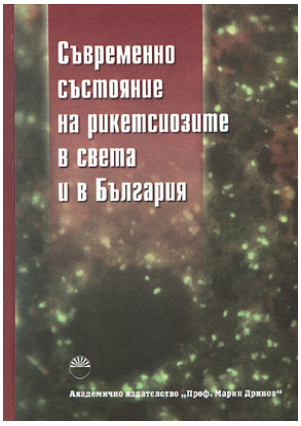

СЪВРЕМЕННО състояние на рикетсиозите в света и в България = Contemporary state of the rickettsioses in the world and in Bulgaria / Ред. кол. Е. Александров и др. – София : Акад. изд. проф. Марин Дринов, 2007. – 848 с. : ил.
ISBN 9789543222216 ; Библиогр. след всяка тема
System number [000089625]
Книгата представя съвременното състояние на рикетсиалните инфекции: петнисти тифове, кърлежови петнисти трески (Марсилска треска и др.), Ку-треска, ерлихиози.

ДРЕВНИТЕ цивилизации в българските земи / Под ред. на Васил Николов, Красимир Ников. – София : БАН. Археологически институт с музей ; Велико Търново : Фабер, 2007. – 144 с. : цв. ил. ; Библиогр. след всяка тема
ISBN 9789549158779
System number [000090582]
Книгата разглежда древните цивилизации в българските земи, като започва от проучването на праисторическите обекти от края на VII до края на V хилядолетие пр. Христа. Това е времето на най-ранните земеделци и скотовъдци на Източните Балкани, материалната култура на които е приписана на неолита и халколита. Постепенно интересът преминава към проучването на тракийското културно-историческо наследство (златното време на тракийската култура, тракийската култура през елинистическата епоха, погребални обреди на траките, религия, Тракия през римския период, монети и монетосечене през Vв. пр. Хр. - Vв. сл. Хр.).

НОВИ ПОСТЪПЛЕНИЯ ВЪВ ФОНДА НА ЦЕНТРАЛНАТА БИБЛИОТЕКА НА БАН

Евгения Станчева, E-mail: jeny@cl.bas.bg

АВГУСТИН Аврелий св. За порицанието и благодатта / Св. Аврелий Августин ; Латински текст и бълг. прев. Анна Цветкова-Глазер. — София : Католическа апостолическа екзархия, 2007. — 80 с. : Бележки под линия
ISBN 9789549145779
System number [000085233]

АВЕРКОВИЧ, Екатерина. Счетоводна политика на нефинансовите предприятия : Учебно пособие за дистанционно обучение / Екатерина Аверкович. — 2. изд. — Свищов : Акад. изд. Д. А. Ценов, 2006. — 138 с.
ISBN 9542303203
ISBN 9789542303206
System number [000084684]

АНДЕРСЪН, Кевин Дж. Разпръснати слънца : Кн. 4. — София : Бард, 2007. — 591 с.
ISBN 9789545857607
System number [000084788]

АРЕНТ, Хана. Насилие и политика / Хана Арент ; Прев. Константин Янакиев. — София : КХ, 2007. — 224 с. : Азб. показалец с. 222-224 ; Бележки под линия
ISBN 9545871253
ISBN 9789545871252
System number [000084411]

БАРКЛИ, Джеймс. Хроники на Гарваните : Кн. 1. Крадецът на зората / Джеймс Баркли ; Прев. Владимир Зарков. — София : Бард, 2007. — 480 с.
ISBN 9789545857874
System number [000084780]

БЕЛЕЗИТЕ на различието. Какво научихме от децата, които растат без родители, и тези, които се грижат за тях = Les marques de la diffйrence. Ce que nous enseignent les enfants qui grandissent sans parents et leurs soignants / Състав. и ред. Весела Банова ; Прев. Весела Банова и др. — София : Comliues, 2006. — 399 с.
ISBN 9549397084
ISBN 9789549397086
System number [000084457]

БЛОНД, Антъни. Скандална история на римските императори = A scandalous history of the roman emperors / Антъни Блонд ; Прев. от англ. ез. Венцислав Божилов. — София : Бард, 2006 — 320 с.
ISBN 954585748X
System number [000084596]

БОБАТИНОВ, Марио. Вещно право : Практически проблеми / Марио Бобатинов, Красимир Влахов. — София : Сиби, 2007. — 334 с.
ISBN 9789547304222
System number [000084690]

БОЕВ, Емил. Междубългарски наименования, прозвища и прякори (с кратък речник) / Емил Боев. — София : Тангра ТанНакРа, 2006. — 80 с. : Библиогр. с. 58-60
ISBN 9543780021
ISBN 9789543780020
System number [000084460]

БРАУН, Силвия. Посещения от другата страна : [Роман] / Силвия Браун, Линдзи Харисън ; Прев. от англ. ез. Райна Димова. — Пловдив : Хермес, 2007. — 288 с.
System number [000084697]

БУКОВИНОВА, Вида. Светилото : История на катедралния храм "Св. св. Кирил и Методий", гр. Бургас / Вида Буковинова ; Ред. Иван Карайотов. — Бургас : Ритъм 3, 2007. — 335 с. : портр. ; сн. ; Рез. на англ. ез. ; Библиогр. с. 316-318 ; **Показалец на личните и географските** имена с. 319-334
ISBN 9789549159585
System number [000084800]

БЪЛГАРИЯ. Икономически и социален съвет : Сборник от становища на икономическия и социален съвет. — София : [б. изд.], 2007. — 336 с. : табл. ; Бележки под линия
ISBN 9789542605324
System number [000083404]

ВАТИМО, Джани. След християнството : За едно нерелигиозно християнство / Джани Ватимо ; Прев. от итал. ез. Кристиан Кацори. — София : КХ, 2006. — 187 с. : Именен показалец с. 185-186 ; Библиогр. с. 183-184
ISBN 9545871288
ISBN 9789545871283
System number [000084433]

ВЕНЧЕВА, Величка. Лъч светлина / Величка Венчева. — [София] : АСИ, [2007]. — 120 с.
ISBN 9789549336245
System number [000084759]

ВИНДЖ, Върнър. Краят на дъгата : [Роман] / Върнър Виндж ; Прев. Красимир Вълков. — София : Бард, 2007. — 400 с.
ISBN 9789545857690
System number [000084687]

ВИТГЕНЩАЙН, Лудвиг. Синята книга ; Кафявата книга / Лудвиг Витгенщайн ; Прев. Благовест Моллов. — София : КХ, 2006. — 256 с. : Бележки под линия
ISBN 9545871210
ISBN 9789545871214
System number [000084415]

ВИЧЕВА, Венета. Разкажи ми песен / Венета Вичева, Светлин Пламенов ; Състав. на библиогр. Росица Добрева. — Шумен : Регионална библиотека Стилиян Чилингиров — Шумен, 2007. — 220, [1] с. : ил. ; Съдържа: Био-библиогр. Венета Вичева с. 176-214 ; Именен показалец с. 215-220
ISBN 9789549199345
System number [000085367]

ВЪПЛАТИЛИЯТ се Бог : Празничен катехизис / Състав. Катрин Асланоф ; Прев. от англ. ез. Анжела Петрова. — София : Омофор, 2007. — 464 с. : ил. ; Кратка анотация на употребявани термини с. [411]-457 ; Индекс с. [458]-463 ; Бележки под линия
ISBN 9789549700596
System number [000084784]

ГАБРОВСКИ, Тодор Петров. Субективно право : Малцинствата и човешките права. Глобализъм / Тодор Петров Габровски. — 3. доп. изд. — София : Софи-Р, 2007. — 73 с. : Рез. на англ. ез. ; Библиогр. с. [61]
ISBN 9789546381453
System number [000084782]

ГАРДНЪР, Лорънс. Почетен кавалер на св. Жермен : Изгубените тайни на Свещения Кивот / Лорънс Гарднър ; Прев. Боряна Гечева. — София : Бард, 2007. — 432 с. : цв. ил.; прил.
ISBN 9789545858093
System number [000084857]

ГЕОРГИЕВ, Димитър Рангелов. Ванюша : Документална повест / Димитър Георгиев Рангелов. — [София] : АСИ, [2007]. — 232 с. + прил. снимков м-л и портр. 24 с.
ISBN 9789549336269
System number [000084722]

ГЕРГИНОВА, Цветанка. Храм Свети Дух - град София / Цветанка Гергинова. — София : [б. изд.], 2007. — 104 с. : цв. ил. ; Резюме на англ. ез. с. 77-78 ; Библиогр. с. 102
System number [000084742]

ГЕРДЖИКОВ, Сергей Стоилов. De-cogito : Отмисляне на измисления свят / Сергей Стоилов Герджиков. — София : Екстрем, 2007. — 522 с. : Библиогр. с. 513-521
ISBN 9789548418430
System number [000084667]

ГУНЧЕВ, Иван. Горите на Великотърновска и Габровска област : История и управление / Иван Гунчев. — Велико Търново : [б. изд.], 2006. — 240 с. : портр. ; сн.
System number [000084310]

ГЮРОВА, Венета Маринова. Общественото мнение за полицията / Венета Гюрова, Кольо Колев, Весела Генова. — София : Полиграфическа база МВР, 2006. — 285 с. : фиг.; табл. ; Библиогр. с. 270-272
System number [000085326]

ДА положиш душата си за народа. Български свещенослужители участници в освободителното движение на Одринско (1895-1913) : Кн. 3. — София : Ваньо Недков, 2007. — 176 с. : сн. ; Резюмета на рус. и англ. ез. с. 173-175 ; Библиогр. с. 176
ISBN 9789549462166
System number [000079615]

ДАЛ, Робърт А. Демокрацията и нейните критици / Робърт А. Дал ; Прев. Капка Герганова. — София : КХ, 2006. — 560 с. : Индекс с. 555-560 ; Библиогр. с. 545-554
ISBN 9545871202
System number [000071293]

ДАЛАКМАНСКА, Керанка. Безсънни мигове : Импресии, есета, фрагменти, стихове / Керанка Далакманска ; Худ. Мина Малеева. — [София] : Артидея, 2007. — 88 с. : ил.
ISBN 9789547640474
System number [000084757]

ДЖОНСЪН, Боб. Окултен детектив : Истински случаи от архива на “разследвания Х” / Боб Джонсън ; Прев. Венцислав Божилов. — София : Бард, 2007. — 240 с.
ISBN 9789545857591
System number [000084727]

ДИАГНОСТИКА на езиков дефицит при дислексия : Ч. 1. — [Б. м.] : Логопедичен център Ромел, 2005. — 193 с. : табл. ; Библиогр. с. 183-193
ISBN 9549458040
System number [000084373]

ДЪНОВ, Петър Константинов. За семейството и възпитанието на детето / Петър Дънов ; Под състав. на Светла Балтова. — Пловдив : Хермес, 2007. — 174 с. : Библиогр. с. 172-174
ISBN 9789542605256
System number [000085352]

ЕРИКСЪН, Стивън. Малазанска книга на мъртвите : Т. 1— / Стивън Ериксън ; Прев. Валерий Русинов. — София : Бард, 2004. — 1040 с. : Речник с. 1032-1039
ISBN 9789545857928
System number [000033710]

ЕСЕКС, Карен. Лебедите на Леонардо : Роман / Карен Есекс ; Прев. Мария Панева. — [София] : Бард, 2007. — 367 с.
ISBN 9789545857638
System number [000084777]

ЗЛАТЕВ, Златко Денев. Стопанската политика на българските правителства (1944-1949) / Златко Денев Златев. — София : Кота, 2007. — 152 с. : табл. ; Бележки под линия
ISBN 9789543052110
System number [000085278]

ИВАНОВ, Рашко В. Навеки в златната книга на българските дарители : Димитър Апостолов Ценов : (Животопис и стопанска дейност) / Рашко В. Иванов. — 3. изд. — Свищов : Акад. изд. Д. А. Ценов, 2006. — 59 с. : портр. ; сним. ; факс.
ISBN 9542303114
ISBN 9789542303114
System number [000085331]

ИВАНОВ, Сергей. История на ранносредновековните българи - V-VII век / Сергей Иванов. — София : МАБИК (Международна академия по българознание, иновации и култура), 2006. — 112 с. : Хронология на ист. събития с участието на ранносредновековните българи през V-VII век с. 95-103 ; Библиогр. с. 104-106
ISBN 9549170764
ISBN 9789549170764
System number [000063044]

ИВАНОВ, Сергей. Предисторически култури и цивилизации / Сергей Иванов. — София : МАБИК (Международна академия по българознание, иновации и култура), 2007. — 111 с. : ил. ; Библиогр. с. 94-98
ISBN 9789549170795
System number [000084447]

ИЛИЕВ, Борис. Щърков хан : Разкази и легенди / Борис Илиев. — София : КПД Родно Лудогорие, 2007. — 122 с. : ил.
ISBN 9789549042894
System number [000084704]

КАЙ, Гай Гавриел. Пътуване към Сарантион : Роман : Кн. 1— / Гай Гавриел Кай ; Прев. от англ. ез. Валерий Русинов. — София : Бард, 2007. — 480 с.
ISBN 9789545857539
System number [000084813]

КОЛЕВ, Тенчо. Въведение в правото и основни институти на частното право / Тенчо Колев, Ирина Цакова. — София : Международно висше бизнес училище (МВБУ), 2006. — 224 с. : Библиогр. и бележки след всяка тема
ISBN 9549432173
ISBN 9789549432176
System number [000080731]

КРУМОВСКИ, Петър. Протест, писан с мъка и яростен гняв : Моята истина за случилото се в България през периода 1944-2007 : Стихове, живопис, рисунки, пластики / Петър Крумовски. — София : ANIMAL, 2007. — 62 с. : репрод.
System number [000085230]

КУЛЕЛИЕВ, Йордан Кръстев. История на градинско-парковото изкуство : [Учебник] / Йордан Кръстев Кулелиев. — София : Лотус, 2007. — 176 с. : цв. сн. ; Терминологичен речник с. 150-155 ; Библиогр. с. 156-157
ISBN 9789543320349
System number [000085320]

ЛЕКАРСТВЕНИТЕ растения : Наръчник на билките и лечебните им свойства. — София : Рийдърс Дайджест, [2007]. — 320 с. : цв. ил. ; Индекс с. 310-318 ; Речник с. 304-309 ; Библиогр. и ил. с. 319
ISBN 9789549174564
ISBN 9549174565
System number [000084456]

МАВЛОВ, Людмил. Алексии и агафии : (Придобити нарушения на четенето и писането) / Людмил Мавлов. — [София] : Логопедичен център Ромел, 2005. — 100 с. : Библиогр. с. 95-100
ISBN 9549458079
System number [000084436]

МАККЪТЧИЪН, Ръсел Т. Изучаване на религията : Въведение / Ръсел Т. Маккътчиън ; Прев. от англ. ез. Ина Мерджанова. — Силистра : Фондация Демос, 2007. — 120 с. : Библиогр. с. [118]-119
ISBN 9789549111194
System number [000084392]

МАРИНИНА, Александра. Реквием : Роман / Александра Маринина ; Прев. от рус. ез. Здравка Петрова. — Пловдив : Хермес, 2007. — 320 с.
ISBN 9789542605027
System number [000084437]

МАТЕРА, Джоузеф. Управление в портите / Джоузеф Матера. — София : Мемра, 2006. — 132 с. : Бележки с. [127]-128 ; Библиогр. с. [129]-130
ISBN 9546700533
ISBN 9789546700537
System number [000084450]

МАТОВ, Милан Апостолов. За премълчаното в историята на ВМРО : Спомени / Милан Апостолов Матов ; Състав. Милкана Иванова Бошнакова. — София : Народна библиотека Св. Св. Кирил и Методий, 2007. — 356 с. : портр. ; факс.
ISBN 9789545230936
System number [000084798]

МЕЛЕР, Ха. А. Най-големите лъжи в историят : Тежкият кръст на историческата истина / Ха. А. Мелер ; Прев. Яна Кожухарова. — София : Бард, 2007. — 368 с.
ISBN 9789545857744
System number [000084573]

МЕРМЕРСКА, Людмила. Новият Закон за данъците върху доходите на физическите лица в практиката на предприятието / Людмила Мермерска. — София : ОРКП Мисъл, 2007. — 48 с.
ISBN 9789548128827
System number [000084766]

МИТЕВ, Красимир Николов. Освобождаващи клаузи в договорите / Красимир Митев. — София : Сиби, 2007. — 278 с. : Библиогр. с. 264-273
ISBN 9789547304215
System number [000085253]

МИХАЙЛОВА, Жана. 170 СОУ “Васил Левски”, гр. Нови Искър : Юбилеен алманах : (1857-2007) / Жана Михайлова, Веско Вълков ; Ред. Росица Стефчева. — Нови Искър : Вескони - ВВ, 2007. — 248 с. : портр. ; снимков м-л
ISBN 9789549204513
System number [000084441]

НАНЕВ, Никола. Изгрев непокръстен : Поезия / Никола Нанев. — Силистра : РИТТ, 2007. — 206 с. : ил.
ISBN 9547591614
ISBN 9789547591615
System number [000084416]

НАЦИОНАЛЕН фестивал на детската книга [на тема] Европейски измерения на българската детска литература, 8. Сливен, 2007 . Европейски измерения на българската детска литература : Сб. докл. от кръгла маса, Сливен - 10 май 2007 г. / Състав. Росица Петрова-Василева. — Сливен : Жажда, 2007. — 120 с. : Бележки под линия
ISBN 9789547951884
System number [000085148]

НЕЗНАНСКИ, Фридрих. Платинената карта : [Роман] / Фридрих Незнански ; Прев. от рус. ез. Ленко Веселинов. — София : Атика, 2006. — 334 с.
ISBN 9547292269
ISBN 9789547292260
System number [000084301]

НЕЙЧЕВ, Симеон. Волен Сидеров между истината и лъжата : Документално изследване / Симеон Нейчев, Владимир Трифонов, Иван Аладжов. — София : Български писател, 2007. — 152 с. : портр. ; сним. ; факс.
ISBN 9789544436414
System number [000085229]

ПАВЛОВА, Елица. Клемата и Френда / Елица Павлова. — София : Кибеа, 2006. — 230 с. : ил.
ISBN 954474407X
System number [000084455]

ПАНАЙОТОВА, Бойка. Гръцки автори, преведени на български език 1878-2006 : Библиографски указател / Състав. Бойка Панайотова, Росица Яначкова, Елха Денева. — 2. доп. изд. — София : Народна библиотека Св. Св. Кирил и Методий, 2007. — 264 с. : Библиогр. с. 262-263
ISBN 9789545230943
System number [000083643]

ПАРКЪР, Уна-Мери. Сестрите от рода Гранвил : Трилогия : Кн. 2. Любовта на сестрите Гранвил / Уна-Мери Паркър ; Прев. Пепа Стоилова Стоилова. — Пловдив : Хермес, 2006. — 335 с.
ISBN 9789542605096
System number [000079856]

ПАРСЪНС, Тони. Краят на нощта : [Роман] / Тони Парсънс ; Прев. от англ. ез. Цветана Генчева. — София : Бард, 2007. — 368 с.
ISBN 9789545857805
System number [000084675]

ПАУНГЕР, Йохана. Точното време : Кн. 2— / Йохана Паунгер, Томас Попе. — София : Кибеа, 2007. — 429 с.
ISBN 9789544744298
System number [000084431]

ПЕТРОВ, Любен Иванов. Сделки с ценни книжа и финансови инструменти : Учебно пособие за дистанционно обучение / Любен Иванов Петров. — Свищов : Акад. изд. Д. А. Ценов, 2007. — 150 с.
ISBN 9789542303299
System number [000084769]

ПИКНЕТ, Лин. Откровението на Сион / Лин Пикнет, Клайв Принс ; Прев. Емилия Масларова. — София : Бард, 2007. — 592 с. : Библиогр. с. 577-589
ISBN 9789545857683
System number [000084851]

ПОЛИТКОВСКАЯ, Анна. Русия на Путин / Анна Политковская. — София : Бард, 2007. — 320 с.
ISBN 9789545857980
System number [000084792]

РАДЕВ, Вълчо Йорданов. Бележити силистренци / Вълчо Йорданов Радев. — Силистра : РИТТ, 2006. — 458 с. : фотогр.
ISBN 9547591622
System number [000084352]

РАДЕВА, Светлана. Капанские “бабы” села Садина и удивительные капанские вышивки / Светлана Радева ; Пер. Татьяна Митева ; Фотогр. Камен Влахов. — София : Болгарский бестселлер - НМБКП, 2007. — 58 с. : фотогр. ; Библиогр. с. 58.
ISBN 9789544630713
System number [000085379]

РИВЕРА, Луис. На запад от смъртта : Езотеричен роман / Луис Ривера ; Прев. от рус. ез. Людмила Иванова Минкова. — Пловдив : Хермес, 2007. — 255 с. : ил.
ISBN 9789542604945
System number [000085231]

РИГУ, Жан-Жак. Санняса в пътя на Тантра / Жан-Жак Ригу ; Прев. от фр. ез. Невяна Керемедчиева. — София : Хрикер, 2007. — 248 с. : Бележки под линия
ISBN 9789543490059
System number [000084721]

РОЛАНД, Пол. В разследване на необясненото / Пол Роланд ; Прев. Борислав Пенчев. — София : Бард, 2006. — 240 с. : ил. ; Библиогр. с. 237-238
ISBN 9545857447
ISBN 9789545857447

САВОВ, Васил. Да научим румънски бързо и лесно / Васил Савов. — София : АВМ - Епсилон, 2007. — 96 с.
ISBN 95491197X
System number [000085257]

САФРАНСКИ, Рюдигер. Колко глобализация може да понесе човекът? / Рюдигер Сафрански ; Прев. от нем. ез. Анета Иванова, Владимир Теохаров. — [София] : КХ, 2006. — 119 с. : Библиогр. под линия
ISBN 9545871237
ISBN 9789545871238
System number [000084438]

СОРА, Стивън. Изгубената колония на тамплиерите : Тайната мисия на Верацано до Америка / Стивън Сора ; Прев. от англ. ез. Людмила Андреева. — София : Дилок, 2006. 347 с. : Библиогр. с. [226]-231 ; Хронологичен показалец с. 9-11
ISBN 9549994511
ISBN 9789549994513
System number [000084316]

СПРАВОЧНИК по фармакотерапия / Състав. Петър Манолов, Николай Беловеждов, Даниела Монова. — София : Световит, 2007. — 620 с.: Индекс с. 598-620
ISBN 9549761215
System number [000084326]

СТАМБОЛОВ, Иван. Безобразна поезия : Лирика / Иван Стамболов ; Худ. Греди Асса ; Предг. от Валери Стефанов. — [Б. м.] : Nota Bene, 2007. — 72 с. : ил.
ISBN 9789549142020
System number [000084674]

СТАНИЛОВ, Станислав Тодоров. Днешната политическа класа на българите - елит или маргинали? : Сборник от статии / Станислав Тодоров Станилов. — София : АСИ, 2007. — 144 с.
ISBN 9789549336283
System number [000084713]

Григор СТОИЧКОВ на 80 години : [Сборник] / Състав. Станиш Бонев. — София : АСИ, 2006. — 358 с. : портр.
ISBN 9549336220
ISBN 9789549336221
System number [000084797]

СТОПАНСКА история на България: 681-1981. — София : Наука и изкуство, 1981. — 615 с. : 50 л. ил.
System number [000017166]

ТИНЧЕВА, Мариана. Училище по благочестие / Мариана Тинчева. — София : Омофор, 2007. — 62 с.
ISBN 9789549700633
System number [000085250]

ТОДОРОВ, Тодор. Международно частно право : Европейският съюз и Република България / Тодор Тодоров. — София : Сиби, 2007. — 367 с. : Библиогр. с. 367
ISBN 9789547304239
System number [000085389]

ТОМОВ, Александър Александров. Милион от Лукавия : Роман / Александър Александров Томов. — Пловдив : Хермес, 2007. — 327 с.
ISBN 9789542604976
System number [000084331]

ТОПТИГИН, Алексей. Лаврентий Берия - непознатият маршал от държавна сигурност / Алексей Топтигин ; Прев. от рус. ез. Татяна Балова. — София : Бард, 2007. — 480 с.
ISBN 9789545857553
System number [000084723]

ФИЛИПС, Греъм. Изгубените тайни на Свещения Кивот : По следите на съкровището на Соломон / Греъм Филипс ; Прев. Стамен Стойчев, Диана Кутева. — Пловдив : Хермес, 2007. — 303 с. : ил. ; 16 цв. сн. ; Азбучен показалец с. 297-302 ; Библиогр. с. 292-297
ISBN 978954260517X
System number [000084862]

ФЬОДОРОВСКИ, Владимир. Отделът на Дявола : Окултизмът в Русия от Иван Грозни до наши дни / Владимир Фьодоровски ; Прев. от фр. Венелина Станева. — Пловдив : Хермес, 2007. — 285 с. : ил.
ISBN 97895405089
System number [000085234]

ФУНКЕ, Корнелия. Мастилено сърце : Роман / Корнелия Функе ; Прев. от нем. ез. Яна Кожухарова. — София : Бард, 2007. — 512 с. : ил.
ISBN 9789545858000
System number [000084787]

ХОКИНГ, Стивън. По-кратка история на времето / Стивън Хокинг, Ленард Млодинов ; Прев. Иван Златарски. — София : Бард, 2007. — 176 с. : цв. сн. ; Речник с. 171-175
ISBN 9789545857669
System number [000084875]

ХУРАДО, Хуан Гомес. Божият шпионин : [Роман] / Хуан Гомес Хурадо ; Прев. от исп. ез. Елена Дичева. — София : Бард, 2007. — 382 с. : Бележки под линия
ISBN 9789545857713
System number [000084712]

ЦВЕТКОВ, Емил. Скорост и безопасност на пътното движение: Полицейски контрол на скоростта / Емил Цветков Стоянов. — София : Полиграфическа база МВР, 2007. — 259 с. : фиг. ; табл. ; Библиогр. с. 253-258
Библиогр. с. 253-258
System number [000085363]

ЧАЙЛДРЕС, Дейвид Хатчър. Изгубените градове на Атлантида, Древна Европа и Средиземноморието : Пътеводител на учения авантюрист / Дейвид Хатчър Чайлдрес ; Прев. Венцислав Божилов. — София : Бард, 2007. — 576 с. : ил. ; Библиогр. с. 560-573
System number [000084606]

BULGARIA Administration of the President Bulgaria : Social challenges and european integration : Economic report for the President of the republic of Bulgaria. — Sofia : Bulgarian national bank, 2007. — 190 p. : charts ; Bibliogr. p. 184-189
ISBN 9789549126778
System number [000084385]

CARDIOLOGY update . Albena resort, Bulgaria, sept. 21-24, 2006. From prevention to rehabilitation : Proceedings of Cardiology update '2006 / Ed. Nina Gotcheva, Borislav Georgiev, Alessandro Scalzini. — Sofia : Havitis, 2007. 223 p. : charts
ISBN 954917838
ISBN 9789549178838
System number [000084376]

RADEVA, Svetlana. The Kapantsi grannies from the village of Sadina and the amazing kapantsi emroidery / Svetlana Radeva. — Sofia : Bulgarian bestseller - National museum of bulgarian books and polygraphy, 2007. — 58 p. : ill. ; Bibliogr. and notes p. 58
ISBN 9789544630706
System number [000085349]

ПРЕДСТОЯЩИ ИЗЛОЖБИ В ЦЕНТРАЛНАТА СГРАДА НА БАН, УЛ. "15-ТИ НОЕМВРИ" №1

Лидия Чолпанова, E-mail: refer1@cl.bas.bg

1. 60 г. от създаването на печатницата на Академичното издателство "Проф. Марин Дринов" – 17 декември 2007г. - 21 януари 2008 г.
2. 60 г Институт по история – 21 януари 2008г. - 7 февруари 2008 г.

ПРАЗНИЧНА СТРАНИЦА

подготвила Евгения Станчева, E-mail:jeny@cl.bas.bg

Бъдни вечер и Коледа
24 и 25 декември

Празника, който отбелязваме непосредствено преди Коледа, е Бъдни вечер. Той се чества винаги на 24 декември. За разлика от предходните празници, Бъдни вечер се отличава с богата празнично-обредна система. Наричат я още Суха Коледа, Малка Коледа, Кадена вечер, Божич. На този ден се извършват ритуали и обреди, които са свързани с посрещането на Коледа.

На Коледа българите принасят в жертва прасе, което е гледано цяла година.

Макар да го колят на 24декември, то храните, приготвени от свинското месо, а и от всяко друго месо, се консумират на Коледа. Това е така, понеже денят преди Коледа се явява последният от тъй наречените Коледни пости.

Едно от характерните неща за този ден е ” бъдникът“. Той е задължителен за всяко семейство. Мъже от семейството отиват в гората да отсекат дървото, което ще играе ролята на бъдник и гори цяла нощ. Обикновено бъдникът бива дъб или круша и по пътя за дома той не бива да докосва земята. Когато пристигне у дома, стопанинът го слага в огнището, което трябва да гори без прекъсване не само в нощта на Бъдни вечер, но и до Йордановден. След като бъдникът изгори, пепелта от него не се изхвърля, а се ползва през годината като лекарство.

Основната обредна храна на Бъдни вечер е постна. Броят й винаги трябва да бъде тек, т.е. нечетен брой гозби - 7, 9, 12. На празничната трапеза трябва задължително да има следните ястия: постен боб яхния, постни лозови сърми, варено жито, ошав, тиквеник (постна баница с плънка от тиква), зеленчуци, които са произведени през изминалата вече година.

Наред с това се приготвя постна пита, украсена отгоре, в която се поставя пара. Най-често използваната пластика е монограмът на Христос, който се прави от две разточени къса тесто. По краищата се слагат топки. Тези краища са заградени от по-голям къс разточено тесто. Всичко това е свързано със символиката на старите българи. Топките на питата символизират най-често овцете (и по-рядко - другите домашни животни), а затвореният кръг - кошарата. Това не е случайно, тъй като ранните християнски зографи са представяли Христос като добрия пастир, заобиколен от стадо овце. Освен това, според Библията, след раждането си детето Исус е сложено в ясла. Така че в празнично-обредната система на Бъдни вечер и Коледа често се преплитат библейските притчи и народните вярвания.

Вечерта, когато цялото семейство седне на масата, най-възрастният мъж или жена прекадява с тамян най-напред масата, а след това - всички останали стаи и помещения в дома и накрая - двора и обора. Според народното схващане с каденето се прогонват злите и нечисти сили. Вечерята на Бъдни вечер започва рано, за да узреят рано житата. По време на яденето хората не трябва да стават, за да лежат квачките върху яйцата и да измътят пиленца. Само стопанинът има право да става, но трябва да върви приведен, за да се превиват житата от зърно. Остатъкът от хляба се слага на полицата, за да израстнат високо житата през лятото. След вечеря децата се търкалят върху сламата на една страна, за да се превият така и житните стъбла. От трапезата на Бъдни вечер се запазват орехите, суровото жито и недогорялата свещ за следващите вечери, когато се кади. Самата трапеза според вида на храните, има характер на помен. При сядането около нея се оставя празно място - за мъртвите /наскоро починал близък или роднина/. През нощта софрата не се прибира, защото има поверие, че починалият ще дойде на вечеря.

Около трапезата на Бъдни вечер се гадае. Гадае се за времето през всеки месец от новата година, за очакваната реколта от различните култури, за здравето на всеки член от семейството, за предстоящия брак на момите. Вярва се, че в полунощ на Коледа небето се отваря и всичко в един миг светва. Това обаче могат да видят само праведниците. На Коледа всеки човек може да си пожелае нещо, защото се смята, че тогава желанията се сбъдват.

Друга много важна съставна част в празнично-обредната система на тези два празника е коледуването. То започва още вечерта на Бъдни вечер срещу Коледа, но коледарите се събират седмица по-рано, за да разучат нови песни и да си припомнят старите. Ръководител на тази дружинка е тъй наречения *станеник*. Той е най-възрастният коледар в групата. Във всяка коледарска група има и деца, които също изпълняват определени функции. Тези от тях, които чукат на вратата, се наричат *коте*, а тези, които приемат и носят даровете, се наричат *магаре*. Коледарите обикалят къщите и благославят техните стопани чрез специални песни и заклинания за здраве и берекет. Самите стопани от своя страна даряват коледарите с пари, кравай и други дарове, които се слагат в дисагите на магарето. Коледарите не влизат само там, където има починал и този дом все още е в траур.

В деня на самия празник Коледа, който е най-големият зимен християнски празник, приключват дългите четиридесетдневни пости. Въпреки че неговият произход е християнски, в обредната му система се преплитат библейската история за раждането на Христос със старите дохристиянски вярвания, познати не само на източните народи, но и на нашите предци. Този празник е свързан с календара, тъй като се празнува винаги около зимното равноденствие. Основната идея, която е заложена в неговата символика, е за вечната умираща и възраждаща се природа. Тогава за пръв от 40 дена може да се яде блажно и, естествено, на коледната трапеза присъстват и месни ястия.

Въпреки че човек може да се отпусне след коледните пости, остават все още някои забрани, които важат до Йордановден. Народът ги нарича още погански или вълчи нощи, защото от 25 декември до 6 януари границата между земята и небето изчезва. Разделението между двата свята временно се заличава. Човек не трябва да замръква, защото тогава излизат някои митологични същества, ползващи се с лоша слава. Такива са вампирите, талъсъмите, караконджолите и други. Ако случайно му се налага да излезе навън по късна доба, то той

трябва да има муска или амулет, чиято основна съставка да е чесънът, който служи като защита срещу тези мрачни сили.

Като повечето наши празници и Бъдни вечер, и Коледа са тясно свързани с нашето далечно минало. Те са част от нашата национална идиентичност и ние, българите трябва знаем и помним нашите традиции - те са нашите корени. Затова ви припомняме част от повестта "Неда" на Любен Каравелов, в която подробно се описва как се е празнувала Бъдни вечер преди много години:

Бъдни вечер

Весело и мило е човеку, когато той живее между своите, когато има кому да се порадва и кой да му се нарадва и когато празнува своите старовременски народни обряди и обичаи в бащината си къща... Трябва да обичаш това, щото е твое и щото ти е оставено от родителите, за да го вардиш и да му се радваш. Свещени са народните обичаи.

Събере се цялото семейство, опекат турта (прясна пита хляб), купят мед, орехи, рошковци, сливи и сушени круши; варят ошав, сърми и фасул с ориз, налеят вино и ракия и турят всичко на трапезата. Радват се старите, подскачат децата. Чакаш и не можеш да се начакаш - иска ти се по-скоро да си похапнеш от топлата турта, иска ти се да топнеш медец, иска ти се да си посръбнеш ошавец. "Ех, кога щат да се съберат всички!" — си мислиш ти.

Но ето че иде баба и носи една паница с мед; ето че иде тато и носи една бъклица с вино.

- Добро вечер, дечица, за много години! - казва тато.
- Дал ти Бог добро, тато. И тебе за много години! — казват децата.
- Хайде, седнете да ядем, хайде!

Ние изведнъж насядаме и грабваме лъжиците в ръка...

- Не, дечица, почакайте малко - казва тато, - трябва по-напред да прочетем молитвата и да се помолим на Коледа.

Ние пак ставаме... Захваща се молитвата. Тато я прочита, а после се кръсти и захваща да кади с кандилката, която му подава баба... Ние стоим около трапезата и се кръстим мирно и чинно. Щом се свърши каденето, то баба взема една тепсия и туря на нея по малко от всяко едно ядене, туря така също и пепел от огъня и неварена леща. Сичкото това се употреблява за лек. С лещата лекуват сипаничевите овце, а с пепелта изгонват таласъмите и каракончовците. Освен това баба отлива малко медец в едно чинийченце; тато кади всичкото това сще веднъж и тоя целителен лек се занася под иконостаса. Разчупят туртата на малки части, натопят всяка част в меда и дадат всекиму по малко. Весело върви тая вечеря! Щом се наядем, то захващаме да пеем... Трапезате се не вдига до полунощ. През нощта дохождат коледарите, тропат на вратата и пеят. Те ходят по пет-шест души заедно из къща в къща. Когато влязат вътре, то се изправят пред трапезата и пеят:

Бог се роди, Коледо,
снощи вечер, Коледо,
и крачунци доведе
с бяла шапка на глава.
Ха-ха! Коледо,
Коледице, Варварице,
сива-сива гълъбице,
де си ушла и шетала?
-Съм си ушла покрай море.
-Що имаше, що немаше?
-Там имаше бели чаши,
бели чаши и канати,
да си пие млада Бога,
да си пият бели Божи.
Божик ми е по вси земи,
слава ми е на небеси!
Ха-ха! Коледе.

Когато коледарите си изпеят песента, то казват: "За много години! И догодина със здраве!" А ние им казваме: "И вам за много години! - и гощаваме ги с винце и с малко туртица. Щом едни коледари си отидат, то дохождат други и пеят същите песни. Тато, мама, баба и ние (децата) им отговаряме с друга една песен:

Бъдник, слуга коледов,
Ти да кажеш Коледу
да ни даде здравице
и на лозе гроздице!
Ой, Коледе, Коледе!
Коледе ле, Коледе!

(Каравелов, Любен. Неда. // Каравелов, Л. Събрани съчинения. Т.1. Разкази и повести. София, Бълг. писател, 1984, 396-399).

По традиция за Бъдни вечер се приготвят питка и нечетен брой постни гозби:

Питка с късмети

Продукти: 1 кг брашно, 300 г вода, 10 г сол, 1 пакет бакпулвер, смесен с брашното, монета от 5 стотинки.

Приготвяне: В пресятото два пъти брашно се прави кладенче, в което се слага солта и се сипва постепенно хладката вода, докато се получи тесто. То се омесва добре, оформя се на питка, в която се слага добре измитата монета и питката се пече в силна фурна.

Яхния от стар фасул

Продукти: 2 чаени чаши фасул, 1/2 чаена чаша олио, 3-4 глави лук, 2-3 домата, 1 чаена лъжичка червен пипер, магданоз, джоджен, сол и по желание 5-6 лютиви чушлета.

Приготвяне: Фасулът се почиства, измива се и се залива със студена вода. Вари се на умерен огън. Лукът, нарязан на ситно, се задушава в мазнината до омекване, прибавят се червеният пипер и доматите. Задушават се леко. Свареният фасул се прецежда. Разпределя се в пръстени гювечета. Отгоре се разпределя запръжката. Върху нея се поставя по едно лютиво чушле и по едно резенче домат. Посолява се, поръсва се с магданоз и джоджен и се сипва по 2-3 супени лъжици от водата, в която е врял фасулът. Гювечетата се запичат на фурна. Поднасят се топли.

Пълнени чушки със стар фасул

Продукти: 2 1/2 чаени чаши фасул, 1/2 чаена чаша олио, 10-12 сухи червени пиперки, 2 глави лук, 1 чаена лъжичка червен пипер, джоджен и сол на вкус.

Приготвяне: Фасулът се залива с кипяща подсолена вода, захлупва се добре и се оставя 10-15 минути да набъбне. След това се прецежда и се счуква. Пиперките, предварително почистени от дръжките и семето, се накисват в топла вода да омекнат. Прави се запръжка от олиото, нарязания на ситно лук, червения пипер. Изсипва се върху фасула. Избърква се с джоджена и солта и се пълнят пиперките. Нареждат се в тенджера, заливат се със зелев сок или вода и се варят, затиснати с чиния. Поднасят се студени.

Зелеви сарми

Продукти: 1 кисела зелка, 2 глави лук, 1/2 чаена чаша олио, 1 чаена чаша ориз, сол, черен пипер, чубрица.

Приготвяне: Разрязват се листата на зелката, като се отстранява твърдата им част. Запържва се ситно нарязания лук с олиото, прибавя се добре измитият ориз и малко вода и леко се задушава. Слага се сол, черен пипер и чубрица на вкус и се сваля от огъня. Със сместа се пълнят зелевите листа, увиват се добре, нареждат се плътно една до друга в тенджера, чието дъно е постлано с остатъци от листата или с фолио. Сармите се заливат със сок от киселото зеле (ако е много кисел, се разрежда с вода), притискат се с чиния и се варят 1 час на тих огън.

Сарми с лозов лист

Продукти: 1 буркан консервирани лозови листа, 1 чаена чаша ориз, 1/2 чаена чаша олио, 2-3 глави лук и 1 стрък праз, 1 лъжица доматено пюре, сол, сух магданоз и копър.

Приготвяне: Консервираните лозови листа се отцеждат. Ситно нарязаните лук и праз се задушават в олиото с малко вода. Когато омекнат, прибавя се оризът, задушава се с 1/2 ч. чаша вода. След като изври водата, се добавят подправките — размитото в малко студена вода доматено пюре, сол, магданоз и копър. Разбъркват се и се увиват сармите. Върху дървена дъска се разстила всеки лист с лъскавата си част отдолу. Поставя се плънката. Върху нея се завиват страничните части и след това се увива по дължина. Сармите се редят плътно в тенджера, дъното на която е покрито с лозови листа. Заливат се с вода и 2-3 лъжици олио, затискат се с чиния и се варят 1 час на тих огън.

Ошав

Продукти: 500 г сушени плодове (сливи, ябълки, кайсии, череши), 100 г мед или 100 г захар.

Приготвяне: Сушените плодове се измиват добре и се накисват в студена вода за около 12 часа, след което плодовете се изваждат, а течността, в която са киснали, се прецежда през гъсто сито и с нея отново се заливат плодовете и се варят до омекването им, като тогава към ошава се прибавят медът или захарта. Компотът се оставя в тенджерата, докато изстине, след което се слага в дълбок стъклен или порцеланов съд.

Варено жито

Продукти: 500 г жито, 200 г захар, 50 г орехови ядки.

Приготвяне: Изчистеното и добре измито жито се залива с вода и се вари на тих огън докато омекне, след което се изцежда от водата, в която се е варило, оставя се да изстине и се смесва със счуканите орехови ядки и захарта.

Тиквеник

Продукти: 200 г брашно, 100 г вода, 100 г олио, 500 г тиква, 100 г орехи, 150 г захар, лъжичка канела.

Приготвяне: От брашното и водата се прави тесто, от което се точат 5 кори. Тиквата се сварява, обелва се от кората, наръсва се със захар, счукани орехи и канела и след като изстине, се слага по корите (без най-горната). Тиквеникът може да се направи и с плънка от сурова настъргана тиква, смесена със захар, канела и орехи. Опечен, тиквеникът се поръсва с пудра захар.

ЧУЖДЕСТРАННИ КОЛЕДНИ РЕЦЕПТИ

представени от Мадлена Кискинова, E-mail:jeni@cl.bas.bg

Традиционен немски щолен

Продукти:
200 г смес сушени плодове (ябълки, сливи, кайсии, круши, стафиди, смокини),
500 г брашно,
щипка сол,
1 ч. чаша прясно мляко,
1/2 ч. чаша захар,
1 пакетче мая,
300 г чисто масло,
100 г счукани бадеми (или орехи),
1 пакетче ванилия,
настърганата кора на 1 лимон (може и портокалови корички),
100 г пудра захар за поръсване.

Приготвяне:

Накиснете сушените плодове за около 1 час в студена вода или ром. Поставете брашното и солта в купа, като в средата направите кладенче. Затоплете малко половината

от прясното мляко, след което поставете в него 1 чаена лъжичка захар. Разбъркайте добре и пуснете вътре маята, за да се разтвори. Получената смес изсипете в кладенчето в брашното и месете заедно с брашното, докато се получи тесто.

Покрийте и оставете в топло помещение тестото да престои около 20 минути.

Междувременно разтопете 200 г масло и сложете остатъка от млякото. Прибавете бадемите, 50 г захар, ванилията и лимоновата кора и разбъркайте с миксера, докато получите гладко тесто. Покрийте и оставете да отлежи 30 мин.

Извадете плодовете от водата и добре ги подсушете. Покрийте дъното на тавата с хартията за печене и разстелете тестото; сложете плодовете и завийте на руло. Печете в предварително загрята фурна.

Разтопете 75 г масло и с него намажете вече готовия сладкиш, поръсете обилно с пудра захар и оставете да изстине.

Christstollen, Дрезденски коледен кейк
Продукти:
700 г брашно,
250 г масло,
125 мл топло мляко,
5 с.лъжица захар,
1 ванилия,
1 яйце,
100 г захаросана портокалова и лимонова кора,
1 с. лъжица настъргана лимонова кора,
200 г нарязани бадеми,
250 г стафиди,
1 к. лъжичка сол,
40 г мая за хляб,
1 с. лъжичка ром,
1 щипка канела.
За намазване:
50 г масло,
50 г пудра захар.

Приготвяне:
Брашното се пресява в купа, прави се в него кладенче и вътре се слагат яйцето, захарта, разтопеното масло, топлото мляко, маята, ванилията, канелата, лимоновата кора и солта. Всичко се омесва добре и се прибавят захаросаните кори, ядките и маринованите в рома стафиди. Отново се омесва. Трябва да се получи твърдо, но еластично тесто. Ако има нужда, се прибавя малко топло мляко или брашно. Тестото се покрива с кърпа и се оставя да втаса 2 часа на топло.

Върху набрашнена повърхност тестото се оформя на елипса, разточва се дебело и се прегъва на две, слага се в тавичка, намазва се с вода и се слага да втаса за втори път. След като втаса, тестото се слага в средата на фурната да се пече около 15 мин. на 200° С и още около час на 180° С, докато почервенее добре. Ако почервенява прекалено бързо, се покрива с алуминиево фолио. Още горещ, сладкишът се намазва обилно с масло и се поръсва с пудра захар.

СТРАНИЦА ЗА ХУМОР

Подготвил Ангел Петров, E-mail: krepostnik@mail.bg

Новогодишни

Съвет
Повишението не протакай —
пръв ти шефа си сурвакай!

Предпочитанието на кариериста
Вместо високосна —
Високопостна!

Всяка Нова година
ни донася по една стара.

Не всички, които изпращат старата година,
са в състояние да посрещнат новата.

Игли от елхата

Отначало жената окриля мъжа,
после му подрязва крилата по свой вкус.

За да намериш общ език с човека,
понякога трябва да премълчиш.

Докато е жив лъвът,
в биографията му не посочват
несполучливите скокове.

Учете се да четете между редовете —
това по-малко уморява очите.

Човекът винаги е замърсявал
околната среда, но днес
той върши това научно.

Глупави мисли има всеки,
но умният ги премълчава.

Необходими са години,
за да разберем
колко прекрасен е мигът.

Новогодишно
Радой Ралин

Воистина да бъде Нова!
Не само по форма,
Не само проформа,
Но и по съдържание,
И по платформа...

. . . . . .

Всеки полет да бъде точен,
само в бъдното насочен!

Из "речника" на акад. А.Поликаров

Библиография — приложение към книга, в което авторът изброява произведенията, известни му само по заглавие

Библиотека — стегната редица от книги, в които е трудно да се проникне

Бъдеще — време по-добро от настоящето, докато още не е станало настояще

Вдъхновение — настроение за работа в извънработно време

Диалог — разговор, при който трябва да се преодолява намесата на събеседника

Здраве — тема, богата на пожелания, което показва недоверието в медицината и в… пожеланията

Интервю — стереотипни отговори на банални въпроси

Кафе — основен елемент и фактор на работния цикъл, който се дели на време преди и след пиенето на поредното кафе

Мисли — малки сентенции с големи претенции

Природа — неестествена среда за съвременния човек

Противник — човек, който, без да щади сили, работи за Вашата популярност

Телевизия — да не виждаш по-далеч от малкия екран

Улично движение (за колите) — първоначално двупосочно, после еднопосочно и накрая — затворено

Чудеса на природата — бледнеят пред чудесиите на човека